నవరత్నగ్రంథమాల — మొదటిది.

శాంతంభూషణం.

ఇది

"ఉన్నమాటంటె యులుకెక్కువ (లేక) ఉడుకు
బోతుదనముకూడదు"

అను గతముద్రితగ్రంథముతో మిళితము.

తెలుగు, ఇంగ్లీషుదీపిక, ఆయుర్భాగ్యవర్ధనీ గ్రంథకర్తయగు
పీఠికాపురసంస్థాన పెన్షనర్

పెద్దాడ చిట్టిరామయ్యగారిచే

విరచితము.

మొదటికూర్పు 1000.

కాకినాడ:
శ్రీసరస్వతీముద్రాక్షరశాలయందు బాకీ చినసూర్యారావుచే
ముద్రింపఁబడి
సదరు గ్రంథకర్తచే ప్రకటింపఁబడియె.
1911.
వెల ప్రతి 1 కి నొకఅణా.

శ్రీసరస్వతీ కార్యస్థానమున వెలకుదొరుకు పుస్తకములు.

	రు.	అ.	ప.
మార్కండేయపురాణము	1	4	0
కళాపూర్ణోదయము	1	0	0
బాలరామాయణము	1	0	0
రాజతరంగిణి 1-2 భాగములు	1	0	0
కేయూరబాహుచరిత్రము	0	6	0
శుకసప్తతి	0	14	0
హరవిలాసము	0	8	0
శకుంతలాపరిణయము	0	8	0
నిరంకుశోపాఖ్యానము	0	6	0
విజయవిలాసము	0	6	0
రామేశ్వరయాత్రాచరిత్రము	0	3	0
బహులాశ్వచరిత్రము	0	6	0
కువలయాశ్వచరిత్రము	0	8	0
శృంగారశాకుంతలము	0	8	0
పార్వతీపరిణయము	0	8	0
కకుత్స్థవిజయము	0	8	0
త్రిలోకసుందరి	0	8	0
ఎడ్వర్డుపట్టాభిషేకనాటకము	0	6	0
చంద్రహాస నాటకము	0	12	0
కన్యకాపరమేశ్వరినాటకము	0	6	0
మృచ్ఛకటికము	0	12	0
ముద్రారాక్షసనాటకము	0	8	0
మాలతీమాధవము	0	8	0
మల్లికామారుతప్రకరణము	0	14	0

	రు.	అ.	ప.
హాతింతాయి	0	10	0
కాంచనమాల	0	8	0
విక్రమాంకదేవచరిత్రము	0	8	0
చంద్రప్రభచరిత్రము	0	8	0
సంస్కృతనాటక కథాసారము	0	12	0
ఫసానేఅజాయబ్	0	8	0
శ్రీశివాజీచరిత్రము	0	10	0
నన్నయభట్టారక చరిత్రము	0	8	0
పరమానంద చరిత్రము	0	4	0
అమీరేహంజా	0	8	0
భువనమోహిని	0	4	0
హరిశ్చంద్రమహారాజుకథ	0	4	0
సాహసిక కథార్ణవము	0	6	0
ఆనందసాగరము	0	6	0
జపానుదేశచరిత్రము	0	6	0
కాటన్‌దొరగారిచరిత్రము	0	1	0
శ్రీ విజయగోపాలశతకము	0	1	0
గుణమంజరి	0	6	0
వీరబలవినోదములు	0	6	0
శుక్రనీతిసారము	0	10	0
కళావిలాసము	0	4	0
శ్రీనాథచారిత్రము	0	4	0
కన్యాశుల్కము.	0	12	0
వివేకానందోపన్యాసములు.	0	10	0

ఇంకా యితరగ్రంథములు చాలగలవు.
కేటలాగుకు వ్రాసినయెడల నుచితముగా పంపుదుము.

కావలసినవారు
సరస్వతీ మేనేజరు, కాకినాడ, అనివ్రాయవలెను.

నవరత్నగ్రంథమాల—మొదటిది.

శాంతంభూషణము.

ఇది

“ఉన్నమాటంటె యులుకెక్కువ (లేక) ఉడుకు
బోతుదనముకూడదు”

అను గతముద్రితగ్రంథముతో మిళితము.

తెలుగు, ఇంగ్లీషుదీపిక, ఆయుర్భాగ్యవర్ధనీ గ్రంథకర్తయగు
పీఠికాపురసంస్థాన పెన్షనర్
పెద్దాడ చిట్టిరామయ్యచే

విరచితము.

మొదటికూర్పు 1000.

కాకినాడ:

శ్రీసరస్వతీముద్రాక్షరశాలయందు బాకె చినసూర్యారావుచే
ముద్రింపఁబడి
సదరు గ్రంథకర్తచే ప్రకటింపఁబడియె.

1911.

వెల ప్రతి 1 కి నాలణా.

శాంతం భూషణం.

మొదటికూర్పునకు పీఠిక.

ప్రస్తుతయుగచర్యలలోఁ గొన్నివిషయములంగూర్చి సంస్కరణమావశ్యకమని తలంచి యందుఁగొన్నిముఖ్యములంగూర్చి వ్రాయఁగలనను సంకల్పముతో నవరత్నగ్రంథమాలలోని మొదటిది పైపేరునఁబ్రకటించుచున్నాను.

ఈగ్రంథము లొక్కొకటిగ కాలక్రమమునఁ బ్రకటితమగును. సమాప్తమగునపుడు వాని నన్నింటిం గలిపి గ్రంథమాలంతయు నేకసంచికగ ముద్రింపఁబడును.

ఈగ్రంథముయొక్క ప్రథమకూర్పునందు క్రీ. శ. 1908 సం॥ రమున బ్రకటింపఁబడిన "ఉన్నమాటంటె యులుకెక్కువ" అనువిషయము గల్పబడి "శాంతం" విషయము సంపూర్తిగ నుపన్యసింపఁబడెను.

"పౌరుషంబు దైవంబుతోట్పాటు లేక ఫలముఁబొందఁగనేరదు" అనునార్యవచనప్రకారము నాయుద్యమముసార్థకమగునటుల దైవమును భజించుచున్నాను.

పిఠాపురం
నవంబరు 1911 సం॥రం

పెద్దాడ చిట్టిరామయ్య.
గ్రంథకర్త.

ఈగ్రంథము చిన్నపెద్దల తారతమ్యజ్ఞానము బంధుమర్యాద మొదలగు సద్గుణములలో వన్నెకెక్కి నాబంధుమిత్ర కుటుంబముల లోను దాసదాసీకుటుంబములలోను వన్నెకెక్కి పుట్టినింట అత్తింట కుటుంబములకు భూషణమై ప్రకాశించి విరోధికృతునామ సం॥ర ఆషాఢ బ ౧౧ తిథియందు స్వర్గస్థురాలైన నారెండవకోడలగు చిరంజీవులగు శ్యామలాదాసుయొక్క ధర్మపత్ని వెంకటానందమునకు నీభూషణమును కృతియొనర్చుచున్నాడను.

నవంబరు 1911 సం॥ పెద్దాడ చిట్టిరామయ్య.

శ్రీరస్తు.

శ్రీగురవేనమః.

శాంతంభూషణం.

అనగ శాంతమను గుణమొక భూషణము. ఈమాట మనవాడుకలోనున్న చిన్న మాటయైనను దీనియందు గొప్ప ఫలితమున్నది.

"శాంతంభూషణం" అన్నట్లు "వాగ్భూషణంభూషణమ్" అనగ విద్యయే భూషణమనియు, "శీలంపరభూషణమ్" అనగ మంచిస్వభావమె యుత్కృష్టభూషణమనియు జెప్పబడియున్నది.

విద్యాశీలములు అనునవి దేనికదియె మంచివియైనట్లు శాంతగుణమును నొకసద్గుణమె. కాఁబట్టి యదియును భూషణమని వాడుకలోనున్నది. చదువులున్నను సాములున్నను, త్యాగాలున్నను, భోగాలున్నను, శాంతములేక యన్నికలోనికి రాజాలవు. కాఁబట్టి శాంతముం గూడ నొక యుత్కృష్టభూషణమనియె చెప్పవచ్చును.

శాంతంభూషణమనగా శాంతమనుగుణమే నిజమైన యాభరణముగాని యితర రత్నఖచితములగు బంగారు వికారములగు నగలు భూషణములుగావని తాత్పర్యము. అయితే యల్పబుద్ధులగు లోకులకీవస్తువులు గొప్పగాఁదోచి యాభరణములందురు. కాని ప్రాజ్ఞులకట్లు తోచదు. అవి యారోగ్యమును, జవమును, సత్వమును, సౌఖ్యమును, మంచితనమును నీయజాలవు. పైపెచ్చు భీతిని, అనారోగ్యమును, అసౌఖ్యమును, మరణమును, డంబమును, పటాటోపమును గలుగఁజేయును. ఇందుకనుభవమే ప్రత్యక్షప్రమాణము. కోట్లకొలది వరహాలవెలగల దేశనగల శాశిలోనే మనదేశవర్తకోన్నత్యము, కోస్తా వర్తకలాభము శిల్పవృద్ధి, శిల్ప, శేన్యశాస్త్రప్రవీణత, మఱిగిపోయెనని మనలో ననుభవజ్ఞులును మన స్థితిగతులను గ్రహించిన పరదేశస్థులును జెప్పుచున్నారు. కాఁబట్టి యిట్టిభూషణములు భూషణములుగావు సరేకద పైపెచ్చు దూషణములైయున్నవి. ఇందుచేత సుగుణములే భూషణములని తేలినది. అట్టివానిలో మఱీమంచిదియగుటచేత "శాంతంభూషణమ్" అనువాక్యము సార్థకమై 'భూషణ' మని స్థాపనచేయబడుచున్నది. మనస్థూలశరీరము దానిమీఁద ధరించబడు బంగరునగలు నశించినను యీసుగుణమును దీనివలన లభించు కీర్తియును నశింపవు. ఇట్టి కీర్తియె మనకీర్తిశరీరము దీనికి జరామరణజన్మభయములు లేవు. సూర్యచంద్రాదు లున్నంతకాలము మన్నును.

అంతరింద్రియమగు మనస్సును నిగ్రహించుట శాంతము, అనగ బాహ్యేంద్రియనిగ్రహముచేత మనస్సులో నుత్పన్నములగు కామ, క్రోధ, లోభ, మోహ, మద, మాత్సర్యములగు నాన్తరశత్రువులను నిర్జించుట.

“శాంతం” అనుపదము ‘అడగు అడచు’ నను అర్థముగల ‘శమ’ ధాతువునుండి పుట్టినది. అడగునదియు, అడగద్రొక్కునదియు కాగా ‘శాంతమ్’ అయినది. దొంగకు తేలుకుట్టినపుడు బాధనాపుకొను శక్తియే శాంతము. దీనికి శమము, శాంతి, తాలిమి, తాల్మి, ఓపిక, సైరణ, సహిష్ణుత్వము, సహింపు, సయిపు, సహనము, క్షమ, క్షాన్తి, ఓరిమి, ఓర్పు పర్యాయపదములు. అరిష్ట కష్టనష్టములకు నోర్చి శాంతముతో తల్లి పెంచబట్టియేకదా, బిడ్డలు మాతృఋణము తీర్చుకొనలేరనుచున్నాము. ఇందుకేకద తల్లి మాతృదేవతగ బూజింతుము. మనలను మనతోటిజంతు, వృక్ష, ఖనిజకోట్లను నోర్పుతో మోయబట్టియేకద యీభూమిని ‘భూదేవత’ యని, పంచమాతలలో మాతయని భూదేవికి మ్రొక్కుచున్నాము. ఇట్టి క్షమ భూగోళమను గ్రహమందుండుటచేత భూమికి ‘క్ష్మా’ ‘క్షమ’ యను సార్థకనామములు గలిగెను. ఆదికాలములో జనులు నౌకాయాత్రలు సలిపినపు డోడనావికులకును, నోడయాత్రార్థులకును దుపానుల, కరటముల చలనములేకుండ శాంతముగ నాస్యా యమెరికాఖండ మధ్యసముద్రముమీద నోడయాత్రలుజరుగుటచేత నాసముద్రమునకు శాంతమహాసముద్రమ (PacificOcean) ను పేరుగలిగెను. శాంతగుణముచేతనేకద కౌరవవంశజుడగు పాండురాజు జ్యేష్ఠపుత్రుండగు ధర్మరాజునకు భారతయుద్ధమున జయముగలిగెను. ఇందుకు వేమనపద్యము.

క. శాంతమున సర్వకార్యము, సంతోషంబునను బొందు సత్యము జయముల్
పంతములు చెల్ల ధర్మజు, డెంతటికష్టముల బడి జయించెనువేమా.

సంసారము వదలి సర్వత్యాగియను సార్థకనామముగల సన్యాసి కోపియైనయెడ (అనగ శాంతములేనివాడైనచో) చండాలుడందురు. ఇందుకు గ్రామ్యశ్లోకము. “పక్షిణాం కాకిచండాలో మృగాణాం గార్ధభస్తథా యతీనాం కోపిచండాలః సర్వచండాలదుర్జనః” మఱియును శాంతములేని తపస్సు వ్యర్థమనియు, శాంతమే తపస్సనియు, శ్రుతమునకు శాంతంభూషణమనియు, క్షమకవచమనియు, తనకోపము తనశత్రువనియు, తనశాంతము తనకు రక్షయనియు, సుమతి, వేమన, భారవిభట్టాది కవులు చెప్పుచున్నారు. వేయేల శాంతమే భగవత్స్వరూపపని భక్తులుదలంతురు.

“శ్లో. శాంతాకారం భుజగశయనం పద్మనాభంసురేశం
విశ్వాకారం గగనసదృశంమేఘవర్ణంశుభాంగం

లక్ష్మీకాంతం కమలనయనం యోగిహృద్ధ్యానగమ్యం
వందేవిష్ణుం భవభయహరం సర్వలోకైకనాథం.

పరాక్రమవంతులగు పాండవులు దుర్యోధనాది నూర్వురు సోదరులను వారిపక్షమువారగు నక్షౌహిణీలకొలది జనంబును సంహరించియును, వీరాగ్రగణ్యు డగు శ్రీకృష్ణ భగవానులు రాజసూయాధ్వర దేశీయ మహాసభయందు శిశుపాలుని నిండోలగమునందు వధించియును శాంతముయొక్క మహిమాతిశయమును బ్రకటించిరి.

రాజు ప్రజలను, గురువు శిష్యులను కప్తాను నావికులను, సేనాధిపతి సైనికులను, మగడు ఆలిని, తలిదండ్రులు బిడ్డలను, యజమాని నౌఖర్లను, శిక్షింపను, రక్షింపను క్షమియింపను సమర్థులు. ఇట్టి స్థితిలో శిక్షలువేయు శక్తి గలిగియుండియు క్షమించుట వలన వీరికి సిద్ధించు మంచి పేరు వెల్లడియై గౌరవమును దెచ్చుచున్నది. ఇప్పటి మన బ్రిటానియావారి పాలనయందుం గూడ కొన్ని నరహత్య మొదలగు కేసులలోని నిజము దెలియనపుడున్నత న్యాయాధిపతిగారుపబ్లికు ప్రాసిక్యూటరుదరఖాస్తుమీద ముద్దాయిల లోనొక్కనిరేక కొందఱినికేసుయొక్క గూఢతను భగ్నముచేసిసత్యమును బయిటబెట్టుటకై " నీ నేరమును క్షమించెదము సత్యము చెప్పుము " అనిబహిరంగముగ న్యాయపీఠముననుండి విచారణకాలమందు నిండోలగమున గంభీరస్వరముతో వాగ్దానము చేయుట మనము చూచుచున్నాము. క్షమా (Pardon) శబ్దము ("To Erris human and to for give divine") " తప్పుట మానవధర్మము క్షమించుట దైవవశము " అను మహావాక్యముయొక్క యుత్తరార్ధ ప్రకారము భగవంతునికి జెల్లునుగాన మన బ్రిటానియాదొరతనమువారి పరిపాలనలోనున్న న్యాయతీర్పరికి నీయధికార మీయఁబడుటచేత వారి ధర్మపరిపాలనా మహిమకు " క్షమ " నిషాన్ (Index) గానున్నది. శ్రీమహాభారతమున జెప్పిన

" గీ. చెల్లియుండియుసైరణచేయునతఁడు । పేదవడియునునర్థికిఁ బ్రియముతోడఁ
దనకుఁగలభంగి నిచ్చునతండు బుణ్యు । పురుషు లనిసెప్పి రార్యులు బుధవరేణ్య "

అను పద్యప్రకారము చెల్లియుండియు క్షమించువాడును తన కున్నదానిలో లేదన కిచ్చువాడును పుణ్యాత్ములని చెప్పుదురు. చెల్లియుండియు క్షమించు పుణ్యపురుషులు ద్వాపరయుగమునందు ధర్మజ కృష్ణాదులవలె నీకలియుగమునందు వేమలవాడ భీమకవి మిక్కిలి ప్రసిద్ధుఁడు. ఈక్రిందికథలు రెండు నత్యాశ్చర్యకరముగా నాతని శాంత మహిమాతిశయమును బ్రకటించుచున్నవి.

మొదటిది. శృంఖళద్వీపపు రాజునొద్దకు భీమకవి తన శిష్యుడైన భట్టు మల్లప రాజుచేత రాజధర్శనార్థమై వచ్చుచున్నానని వర్తమానమంపగ భీమకవివచ్చిన భయ మేమనెను. పిమ్మట నిర్భీమకవి వచ్చుచున్నాడని వర్తమానమంపగ నూరకయుండెను. రాజు సన్మానము చేయడనియు, చూడవలదనియుఁ గొందరు చెప్పినను వారిమాట విన క రాజసందర్శనార్థము రాజసభలోనికింబోవ ప్రభువాతని సన్మానముజేయక యుం డుటయే గాక నిల్వబడియుండగ నీవెవరని యడుగగఁజెప్పినపద్యము:—

సీ॥ గడియలోపలవాడి గదసిముత్తు నియాగా దిట్టిన మేధావి భట్టుకంటె
రెంకుగడియల బ్రహ్మ దండిముండ్లల్లను డుల్ల దిట్టినకవిమల్లుకంటె
మూడుగడియలలోన మొనసయెత్తినగల్లు పగలదిట్టినకవి భానుకంటె
అరజాములోపల చెరువులోనీళ్లి న్కఁ దిట్టినబడబాగ్ని భట్టుకంటె
నుగ్రకోపియేను నోపుదుశపియింప। గ్రమ్మరింపశక్తి గలదుమాకు
దిట్టిమానుయిరుగు జెట్టింప గిట్టింప। బిరుదువేమలాడభీమకవిని.

ఇందుకు రాజడిగినప్రశ్న.

క॥ స్వస్తిగఁబలికెటిభీమన। వస్త్రాదుకవీంద్రుడవై నవారసభలోనన్
బ్రస్తుతనూతనఖచితం। బీస్తంభంబునకునిగురు ఏదనిత స్నైఁ॥

అని యడిగిన నతనికేసి మొగంబిడి భీమకవిచెప్పిన పద్యము.

క॥ అలాగెశృంగలభూపాలోత్తమయుష్మతంఘ్రిపద్మముదానిన్
పోలమినంటేయుంచుము నావేమలవాడ భీమనాతఃకరణన్॥

అని చెప్పి స్తంభమువై పునకుదిరిగి దానింబిలచి చెప్పినపద్యము.

శా॥ ఆనీతానుపమానశృంఖళపదాబ్జాలంభితస్తంభమా
ఏనేవేమలవాడభీమకవి నే యీచిత్రకూటంబులో
భూనవ్యాస్తితపల్లవోపలతికా పుష్పోపగచ్ఛంబవై
నానాపక్వఫలప్రదాయివగు మాయాకల్పభూజాకృతిఁ॥

అనివచించిన నమ్మహాకవి యీశ్వర వరప్రసాదలబ్ధవాక్పటిమాతిశయము చేత నాస్తంభంబు వృక్షంబై యంతరిక్షంబుకేసి రాజుకాలితో పెరుగుచున్నంతలో రా జు కవిశ్రేష్ఠుని శరణమువేడ వానిచేత నవమానితుండైయ్యును దారుడుగానభీమకవియు నుగ్రహించి శాంతచిత్తుఁడై స్తంభమునుగూర్చి మరల బిలచి చెప్పినపద్యము:—

ఉ॥ "శంభువరప్రసాదకవిజాలవరేణ్యుఁడనైననావచో
గుంభనరీతి నేయ కనుకూలతనొంది తనూనభావమై

కుంభినియేలు శింగన్నపుకుంజరుమూంగిట మొల్ల సాలలో
స్తంభమువైననీచెలువు దాల్పవె యెప్పటిమాపుచూచెదన్" ॥

అని శాసించిన నాస్తంభం బెప్పటిస్తంభంపయ్యె. అనంతరము రాజు లేచుటకుఁ బ్రయత్నింపగ కాలురానందున రాజు కవింద్రుప్రార్థింప కాలువచ్చుటకు రచించిన పద్యముచేత కాలు వదలిపోయెను.

రెండవదృష్టాంతము :—ముత్యాలగోనె నిమిత్తము సముద్రుని జబర్దస్తుతో భీమకవి పిలచి యడిగిన పద్యము.

సీ. సీతావియోగాగ్నిచే నెంతఁ గనలెను రాముని బాణతీవ్రానలంబు
నలసప్తవారధులాపోశనముగొన్న కుంభసంభవుమహాకోపవహ్ని
చలమింతయును లేక సర్వకాలంబును బలిమిమై గ్రాగెడిబాడబంబు
నెన్నడామూడగ్ను లేక నూనందాక నంతకన్నను మాది యతిశయంబు
ఎఱుగవావారి రాజనాబిరుదుభువిని, ఏను వేములవాడభీమేశుకరుణ
గలిగి వెలసిన భీమసత్కవిని సుమ్ము, వేగనాముత్తియపుగోనె వెడలనిమ్ము.

ఇట్లు పిలచి చెప్పినవెంటనే సముద్రుఁడు ముత్తియపుగోనెనుం దెచ్చెను. ఇట్లు గోనె తిరిగి లభింపగ దానిసంగ్రహించి మోయించుకొని పోవుచుండఁగ లేటవరపు కేశరాజను శాయసుద్యోగస్తుడు గోనెమీద శాయసుపన్ను (ఇప్పటి టోలుగేటువంటిపన్ను) చెల్లించుమని యటకాయించి భోజనార్థమై తనగృహంబునకు వెళ్ళెను. కవీంద్రుండు కేశరాజున్నాడాయని యడుగ లేడనువార్త విని చెప్పినపద్యము ;—

క. కాటికికట్టెలు సేరెను, ఏటావల కొండ ఉండి యేడ్చెదరేమో
పాటించి పిలువనూరను, లేటవరపు కేశరాజు లేడాలేడా.

అని శపియించినట్లుగనే కేశవరాజు మృతినొందెను. అంత నాతని చుట్టములు జేరి భీమకవి శరణమువేడిన వ్రాని క్షమియించి తిరిగి వానిం బ్రతికించినపద్యము ;—

క. నాటికి రామునితమ్ముడు, పాటిగ సంజీవిచేతఁ బ్రతికినకరణిన్
కాటికి జననీకేటికి, లేటవరపు కేశరాజ లెమ్మా రమ్మా.

ఇట్లుచెప్పి బ్రతికించి ముత్తియములు బట్టించుకొని నిజగృహంబుఁ జేరెను. [ఈరెండుదృష్టాంతముల సంగ్రహము కృష్ణామండల రేపల్లెతాలూకా మోదుకూరు, భల్లం అమ్మిరాజుపద్దనుండి సంపాదింపబడెను]

[ఇంక నీసత్కవీంద్రుని మహిమ వినగోరువారు వ్యాఘ్రీంశస్వతంత్రుల చరితములో రణతిక్కమంత్రిచరిత్రము చదువనగు.]

ఇక సామంతులుకానివారగు నీచులవిషయములో, "గుడ్డికన్ను తెరచిననేమి మూసిననేమి" అను లోకోక్తి ప్రకారము వారికి చెల్లుబడియును లేదు. క్షమించుటయును లేదు. అయినను నట్టి యల్పులలోఁ గొందఱికిని, పయిఁజెప్పిన నధికులలోఁ గొందఱికిని, ఉడుకుబోతుతనము (ఉలుకు=ముక్కోపము) అను నొక పేలవగుణము దయ్యమువలె నావహించి లోకుల దూషణకును పరిహాసమునకును పాల్పడులాగునఁ జేయుచున్నది.

ఈవిషయముఁగూర్చి నేను వ్రాయుచున్న దినమున మూఁడేండ్లవయసుగల నాపౌత్రులలో నొకఁడు.

"ఉడకుడుకుబోలి"

యని తిరుగులాడుచు పల్లవిపాడినట్లరచుచుండగ నాకువినఁబడి యత్యాశ్చర్యముగలిగెను. ఈయల్పగుణమతిబాల్యావస్థ మొదలుకొని ముసలితనముదనుక కొందఱికి నాటుకొనియున్నది. ఈనీచగుణమునకు "ఉన్నమాటంటె యులుకెక్కువ" అని మఱియొక పేరుగలదు.

ఉన్నమాటంటె యులుకెక్కువ లేక యుడుకుఁబోతుదనము కూడదు.

ఉడుకుఁబోతుఁదనమనగా వేడిమిచేగాని, కోపకారణముచేగాని, పొంగి పొరగిలబడు గుణము. ఇది స్థావరజంగమములందు గలదు. గింజ లుష్ణస్పర్శముచేత పేలి రాలిపడును. సున్నపుగుల్లమీద నీరుజల్లిన బుసబుస పొంగి పొర్లఁబడును. పాలు మొదలగు ద్రవద్రవ్యము లిట్టులనె పొంగి దిగజారును. ఒక యూఁబోతునుజూచి "దుత్తిచ్చి" యని కేకవేసిన మోరెత్తి ఘణిల్లని రంకవేసి సంభ్రమముతో నెదిటికై దిక్కులు చూచుచుండును. ఇటులనే "ఉసాకో" యని ప్రేరేపించబడినకుక్క "బొయిబొయి" యని మొరిగి యెదిరి మీదికి పరుగిడును. అత్తపత్తిచెట్టు చూచితివా? చేయి తగిలిన మాత్రమున ముడిచికొనును.

'ఉన్నమాటంటె యులుకెక్కువ' అన్నటుల కొందఱు మనుష్యులయం దీయులుకు నొప్పుపామువలె వెంటనంటి హేత్వంతరమున బయల్పడును. బడలిన మనుష్యుని 'బకేడా' యని తెలివిహీనుని 'పెయ్యమ్మ' యని పిలచిన మిట్టిపడును. సీమలోకూడ ముసలిదానిని 'క్రోన్' అని పిలచిన కొరకొరలాడును. ఈగుణములు గలవారిని నుడుకుబోతులందురు. వారికిది తేలుకొండి పోటువంటిది. కోపోద్రేక కరములగు నిందలు సకారణముగా ప్రయోగించిన నుపశాంతు లగువారుదక్కఁ దక్కినవారు భరింపజాలరు. అట్టిసంగతులలో నిష్కారణముగ నాక్షేపించిన లేక తిట్టిన నోర్వగలరా? ఓర్వజాలరు.

షష్టినింద లటుండనిమ్ము. రంగడను నొకనికి పుట్టుకలో గుడ్డితనము తటస్థించి యతడు దారింబోవుచుండ 'ఓగుడ్డీ' యని వెనుకనుండి యాపుట్టంధుని మీరు బిలచినపుడు అతడు పరమశాంతుడైనచో 'ఇది యున్నమాటగాని నిందకాదుగద. అన్నవాని తప్పేమున్నది తక్కినవారినుండి వివేక్షింప నన్నిట్లు పిల్చుచున్నాడు. నన్ను పెట్టుపేరుతో పిలువక పుట్టుపేరుతో పిలిచెను' అని భావించి వెనుక తిరిగి 'ఓహో' యని మారు బలుక వచ్చును. కాని నిందారోపణముగా భావింపడు. ఒకవేళ నది బాధాకరమని తోచిన యెడల 'ఇదిమన స్వకృతదోషమువలనఁ గలుగలేదుగద. జన్మాంతర ప్రారబ్ధ మనుభవింప వలసినదే' యని మనస్సునందె వితర్కించుకొనును. అట్టి యంధుండు కోపధారియైన 'ఏలనట్లందువు. ఈగతి నాకు గతజన్మలో నిట్లైవని గుడ్డివానిగ జేసితినో లేక నీవలెనె పరిని పరిహాసించితినో నేననుభవించుచున్నానుగద. ఇపుడు నన్ను పరిహాసించు నీగతి యును ముందిట్లె యగున' ని నిరసించును. ఆపుట్టంధుఁడు ముక్కోపియైన నదరిపడి వానిని దిట్టుచు మీదఁబడి కొట్టఁబోవును. లేక కొట్టఁబోవునంత యుగ్రతను జూపును.

ఈయుడుకుఁబోతునం దొక సాంకేతిక లోపముండి వీనికి తరుచు కుళ్ళుచీమిడిని చీదుకొను నలవాటైనయెడల వీని స్వభావమునుబట్టి జనులు 'ఓవాసనముక్కు' అని వానినుద్దేశించి పిలిచినయెడ నాముక్కోపి యెంత యాడంబరముతోఁ దపించునో యూహింపుడు. ఆపిల్చినవాఁడు చేతి కందినట్లయిన వానిఁగొట్ట నుంకించును. అందకపోయిన రాలు రువ్వును, తిట్టును, మఱి చేయగల ప్రతిఘాతములం చేయును. తుదకు వానిమీద నభియోగముం దెచ్చును. ఇట్టివాని గుణచేష్టల నెరుంగని వాడొకఁడు ప్రస్తావ వశమున నతాత్తుగ 'ముక్కు' అని స్మరించినయెడ వానిఁగూడ దిట్టును. ఈసందర్భమున మఱికొన్ని వింతయోగములు తటస్థించి ఈవిషయముతో జేరును. ఎప్పుడైన నీయల్పగుణముగల యుడుకుబోతుతో 'అయ్యా దాహమగుచున్నది మజ్జిగ నిప్పించగలరా' యనగ మజ్జిగ! మజ్జిగ! మజ్జిగలేదు! మజ్జిగలేదు! మంచినీళ్ళు ఇచ్చెదను త్రాగుము. అని మారు పల్కినప్పుడు పిపాసార్థితుడు నీరొల్లక మరల 'మజ్జిగయ్యా' యని యరచినయెడల నాముక్కోపి కండ్లెఱ్ఱజేసి 'ఇంకొకమాటు మజ్జిగ యనిచెప్పు! ఏమిచేసెదనో' యనినపుడు వాఁడు నిరాశుడై పోవుచు చప్పనాతి తనముచేత 'మజ్జిగ! మజ్జిగ!' యని కేకలిడుచు పరుగెత్తును. అపుడా యుడుకుబోతు వాని వెంటదరుముటయును నా కుపిత పిపాసార్థి వానిం ద్వేషించి యామాటచేత మఱిమఱి పరిహసించుటయును ఘటించును. ఈపిపాసార్థి మఱియొకప్పుడు తన జతగాండ్రతో నిదిచెప్పి వారిని వెంట తీసుకొని మరల యాకోపిని చూచినపుడామాటతోనే తన స్నేహితులను గలసి వానిమరల నుడికిం

చును. ఇట్లు మజ్జిగపేరు చెప్పఁగ నామహానుభావుండుఁ డేకుననను ప్రతీతి యిరుగుపొరుగు పల్లెల పట్టణముల వ్యాపించును.

లక్ష్యములు (దృష్టాంతములు)

1. చెన్నరాజధానిలో గోదావరిమండల పీఠపురియందు అప్పల అనంతయ్యయను నొక బ్రాహ్మణుండు కలఁడు. ఈతండెట్లో 'గోవింద' యన్నంతమాత్రమున కోపముతో మండిపడుట తెలిసి యిరుగు పొరుగువారు 'గోవిందా' యని యెగతాళిగ కేకలు పెట్టనారంభించిరి. సామాన్యుల కిదియొక రక్తిగనే యుండెను. తన్ను కొందఱు తుంటరివిద్యార్థు లుడికించు చుండిరని వారి గురువులతో నాయన పెట్టుకొన్న మొఱ్ఱలంతగా పనిచేయలేదు. తనకు నా పీఠికాపుర సంస్థాన ప్రభువుల యెదుటఁగూడ సేవకులు తన్నే డ్పించు చుండిరని మొఱ్ఱిడెను. ఆబ్రాహ్మణుంజూచి 'గోవిందయనిన నీకేల కోపము' ని యాప్రభువుగారడిగిన 'అయ్యా తమరుంగూడ నాలాగే సెలవిచ్చు చున్నారా' యని విముఖుడై తొలగిపోయెను.

2. పీఠనగరమున 50, 60 సంవత్సరములక్రిందట మాయూరు గ్రామ శేషావధాను లను వైదికబ్రాహ్మణుండు కలఁడు. యజుర్వేదము క్రమాంతముఁ జదివి చెనుగా నపూజ్యుఁడు. ఏకీతిగనో 'భాగరాజు' అని పేరెత్తిన మండిపడును. ఈయన విసికి వేసరి తుదకు పీఠికాపుర సీమకరగ్రామ కంచి రామన్నపంతులు (సబు మేజస్ట్రీటు) గారి యెదుట తన్ను డికించిన పదియార్గురు పరికకత్తులమీద నభియోగము తెచ్చెను. అందు మొదటి మహానుభావుండు గుల్లాచారి నిత్యమంగళుడు. ఉభయ వాదులును సాక్షులును సమావేశోత్తరవులయి యభియోగ శ్రుత దివసంబున సంచను సమావేశమైరి. న్యాయకర్త పదియార్గుర గుంపు కేసిచూచి 'మీరందరు బ్రాహ్మణుని యెగతాళి చేయుచున్నారేమి? ఇది బాగా యున్నదే? ఎంతపని చేసితిరి?' అన్నంతలో నాయవధాని యామాటలలో 'బాగా' యను పదమునుబట్టి యాయధికారిగూడ 'భాగరాజు' అని తన్ను పహసించినట్లు భావించి యాయనదిక్కు చూచి 'అయ్యా తమరుఁగూడ 'భాగరాజు' అని యెగ్గతాళి చేయుచున్నారా' యని జగ్గునలేచి యవతలకుం బోయెను.

3. పీఠికాపురమున కనకపల్లియను క్షౌరకుడు గలఁడు. ఏహేతువుచేతనో పొరుగు యల్పకులీను డొకడు 'తమ్ముడా నేను మాయింటికి పనికై రాగలవా' యని యడుగఁగ వానిమీద నెగిరిపడి 'నీవు నాతండ్రికి నాకంటె ముందు బుట్టితివాయేమి?' అని తిట్టుచు విముఖుఁడై వెడలిపోయెను. నాటి తుదమొదలు 'తమ్ముడా' యని కొందరును 'కనకపల్లితమ్ముడా' యని కొందరును పామరజనులు వానిం బిల్వసాగిరి. అల్పజాతీయుఁడ

గుటంజేసి వారిందూరుచు నేప్పులతోను పెడబొబ్బలతోను భూమిమీద సాగిలంబడి దొర్లెను. ఇదియును జూచువారలకు నొక చోద్యముగనుండెను.

ఉడుకునట్టి దుర్బలజాడ్యమునకును ఉడికించెడు కొంటెతనమునకును చికిత్సలు.

1. ఘోసాయి చిటికివంటిది:-నీకేసిచూచి యెగతాళిమంత్రము నీకర్ణశూలముగ ప్రయోగించునప్పుడు లేని శాంతముఁ దెచ్చుకొని అట్టహాసముతో యామంత్రమునే హెచ్చుహేళనస్వరముతో ప్రతివాదికి భయంకరముగ వానికేసి మరల ప్రయోగింపుము. ఇప్పుడు విసుకుదల, ఉడుకుఁబోతుగుణము దిగమ్రింగునట్టి శాంతము, నేర్పుతో గలిగియున్నం జాలును. ఇదియూ కొంటెవారి యస్త్రమునకు ప్రతీకారమగు నారాయణాస్త్రము వంటిది. ఇట్టి ప్రతిహతమువలన పరిహసించువాని వాక్పటిమ చెడును. పట్టుదలతో నీవీ యుద్ధముఁ సాగించినయెడ వెక్కిరించువాని కొక్కిరతనము చక్కఁబడును. ఇది తూటాలయుద్ధములో తూటాసరు కయిపోయినవాడు యెదిరి తూటాబట్టి గురిపెట్టి తిరిగి విసిరినట్లుండును. ఈమంత్రరహస్యము లక్ష్యములో నుంచితివేని జయశాలి వగుదువు. తుదకు లోకులు నిన్నే మెచ్చుకొందురు.

2. యెగతాళిచేయువారు తమ సంరక్షకుల లేక గురువుల శిక్షలోనుండి విద్యార్థులైనయెడ సామభేద దండోపాయములచేత సులభముగ కుదురుబాటులో నుంచబడవలయును. అటు కానియెడల దేశముయొక్క మంచిచెడ్డలకును ప్రతిష్టాప్రతిష్టలకు నుత్తరవాదులౌ సంరక్షకులు గురువులు నగుదురు.

ఫలితార్థము.

'శాంతం భూషణం' అను మహావాక్యానుసారముగ ప్రహ్లాదాది మహాభక్తులుచూపిన ప్రశాంతమును జ్ఞప్తియందుంచుకొని యీక్రింది పద్యరీతిని సుఖము నొందుడు.

గీ. ఉడుకునుడుకంగ నెక్కుడౌ నుడుకుబోఁతు
దనముగావున జనులార ధైర్యమూని
శాంతనారాయణాస్త్ర ప్రశస్తులగుచు
సర్వశత్రులగెల్చెదు శక్తిగనుడి.

మరియు కార్యసిద్ధికై తరిచేచియుండు విషయములలోగూడ నీశాంతము సంబంధించియుండుగాన నీక్రింది యుపదేశమును మెలకువతో లక్ష్యపెట్టినయెడ కోరిన కోరికయీడేరును.

*క. కష్టములకంటె నెక్కుడు, కష్టముతరివేచియుంట కనవృద్ధునకున్
కష్టంబనక సహించిన, నిష్టార్థముదీరకుండు నే యెప్పటికిన్.

“ఉన్నమాటంటె యులుకెక్కువ లేక ఉడుకుబోతుతనము కూడదు” అను పేరుగల సదరు చిన్నపుస్తకము క్రీ. శ. 1908 సంవత్సరమున నాచేరచింపబడి మొదటికూర్పు 200 ప్రతులు మాత్రము ముద్రితమై పిఠాపురమునఁ బ్రకటింపఁబడెను. ఇందలి కథానాయకులు చాలామంది పీఠపురవాసులగుటచేతను, ముమ్మందచటనే ప్రచురమగుటచేతను శానాప్రతులచటనే వ్యాపించి వ్యయపడెను.

పిఠాపురనివాసియగు మాయుపవిలేఖకుడు ఏబిసె కనకులభించిన మొదటికూర్పుతాలూకు ప్రతి నిరుగుపొరుగువారికిఁ జదివి వినిపించి వ్యాపింపఁజేయఁగ నందు ఎక్కువైజెడ్డను వానివిషయమై గొప్పమేలు దటస్థించెను. ఈపుస్తకమునయుద్గ్రకోపము నడఁగఁద్రొక్కు నుపాయములలో మొదటిదానినిఁ బ్రయోగించగ నట్టి మేలాతనికి లభించెను. అదెట్లులభించెనో యీతనిస్నేహ్య ఏబిసి నాపేరట 10-11-1908 సం॥ తేదిని వ్రాసి పంపిన జాబుయొక్క సంగతులవలన మాచదువరులకు విశదమగునుగాన వానినోల్లుదహరించుచున్నాను:—ఆజాబు వ్రాసిన తేదికి పూర్వము నెలదినములక్రిందట మాయుపలేఖకుడు స్వయముగా నాపుస్తకము చదివినసంగతులు గ్రహించి యీపుస్తకము లోకోపకారమైనదని తన యనుభవసిద్ధముగాఁ జెప్పగలననియు - ఏలనన—ఆమధ్య సదరు ఎక్కువైజెడ్డనువాఁడు ప్రతిరోజున ఆవలింతవచ్చినప్పుడల్లా రంగా, రంగాయనుట యతనిస్వభావమై యుండెననియు యట్లుండగా తనపొపులోఁ పనివాండ్రను ఒంకా కొందఱు తగుమనుష్యులుండగా ఎక్కువైజెడ్డకు నావలింతవచ్చి రంగా, రంగా యనగ వినిన పనివాళ్ళలో కొందఱు అతనిని చూచి హేళనగ రంగా రంగాయని యఱచినారనియు అందుమీద నతఁడు కోపించి ఆశబ్దము పలికినవారిని తిట్టుటకు నారంభించెననియు తిట్టినకొలది చూచినవాండ్రందఱును రంగా రంగాయనుచు నుండెడివారనియు, ఆశబ్దము నతని మనస్సునకు నెంతో కోపముగానుండి రాళ్ళు రువ్వుటకుఁ గూడ నారంభించెననియు ది 23-10-08:

---

*ఈపద్యము ఆ 1908 సం॥ ఆగష్టు 1-2 తేదీలను పిఠాపుర ప్రభువులగు మ॥ రా॥ రా॥ శ్రీ శ్రీరాజారావు వేంకటకుమార మహీపతి సూర్యారావుబహద్దరువారు పీఠపురంబున బ్రహ్మశ్రీ సెమలూరి వెంకటశాస్త్రిగారిచేత శతఘంటావధానము జరిపించు తరుణములో 77 వ లేఖరి కనువృద్ధుండగుటచేత తనవంతు వచ్చువరకు కష్టముతో వేచియుండి ‘తరివేచియుంట’ అష్టకష్టములకంటె నెక్కుడు కష్టమని దెల్పు కందము రచింపుడని కోరగా కవివరుండు రచియించినది.

తారీఖున సాయంకాలము 6½ గంటలకు ఏబిసి యొక్క పొరుగునకు నరసు వచ్చియుండగ, డిపీ అను కుఱ్ఱవాడొకడును, యన్ప్యస్సనువాడొకడును రంగా రంగా యని అఱచిరనియు ఆశబ్దమువిని వాండ్రను బండబూతులు తిట్టుచూ ఏబిసి యింటికి చేరువుగానున్న యస్సార్‌గారి నూతియొద్ద కూర్చుని రంగా రంగా అనువాళ్ళు ఈమార్గమున రాగలరు వాళ్ళకు బుద్ధిచెప్పెదను అనియును ఒకనికి బుద్ధిచెప్పితే యందఱకు బుద్ధి వచ్చునని యు గట్టిగా కేకలు వేయుచుండగా ఆసమాచారము ఏబిసీకి తెలిసి ఆకుఱ్ఱవాండ్రను మఱియొక మార్గమున పంపించివేసి యామరునాడు 24-10-1908 తేదీని ఎక్స్వైజడ్డను పిలిపించి మ॥శ్రీ పెద్దాడ చిట్టిరామయ్యాగారు రచించిన పుస్తకము వింటివాయని ఆరంభము మొదలుకొని యంతమగువరకు చదివి అందలి యంశములు అతని మనస్సునకు పట్టులాగు బోధపరిచితిననియు ఆమహామంత్రము గ్రహించినవాడై యామరునాడు తన్ను చూచి రంగా రంగా యని యఱచేవాళ్ళ యొద్దకువెళ్ళి రంగా రంగా యని వాళ్ళకంటె నెక్కువగా కేకలు వేయ నారంభించినాడనియు క్రమముగా నాలుగుదినములకు అదివరకు తనను చూచి హేళనచేసేవాండ్ర కేకలు అణగినవనియు ఆలగాయతు యెవరు అరచలేదనియు, అదివరకు పది పన్నెండు దినములనుండి కుఱ్ఱవాండ్రందరు తనను రంగా రంగా యని పరిహసించితే తనకు కోపము హెచ్చిపోయి యొకనికి తగిన ప్రాయశ్చిత్తము చేస్తిగాని వాండ్రు మానరని తనమనస్సులో మిక్కిలి కోపముగానుండెడిదనియును అటువంటి తొందరలో నున్న తనీ మనస్సు నెమ్మది పడుటకై చిట్టి రామయ్యాగారు రచియించిన పుస్తకమువలన తాను జ్ఞానము కలవాడై యేలోపము లేకుండ జరిగినందుకు చి॥ రా॥ గారికి వందనములు చేసిదననియు ఎక్స్వైజడ్డు తనతో చెప్పెనని ఏబిసి సదరు జాబు వ్రాసి నాకుఁబంపెను.

మహాజనులారా! తెచ్చిపెట్టుకొనినదైనను శాంతము విలువలేని భూషణమని యీ కథవలన మనకుఁ దెలియుచున్నది. దీనిం గ్రహించువారు ఈమహాభూషణముయొక్క మహిమాతిశయమును కలకాలము పాటింతురుగాక.

ఇంక నొక్క మాట :—త్యాగయ్యాగారిమాట :—పరమభక్తుండును, గానవిద్యా శారదుండును, గాన రసికుండును త్యాగరాయకృతులని ఖ్యాతిగాంచిన త్యాగయ్యాగారిపాట :—

[చదువరులారా! శాంతముతో గమనింపుడు, గానము చేయుడు, ఆనందింపుడు.]

సామరాగము - ఆదితాళము.

పల్లవి॥ శాంతములేకను సౌఖ్యములేదు సారసదళనయనా॥

అనుపల్లవి॥ దాంతులకైన వే । దాంతులకైనా॥ శాం॥

చరణములు.

1 ఆగమశాస్త్రము । లన్నియుజదివిన బాగుగ సకలహృ । ద్భావముఁదెలిసిన॥ శాం॥

2 యాగాదికర్మము । లెన్నియుజేసిన । బాగుగవెలయువి । రాగులకైనా॥ శాం॥

3 రాజాధిరాజమా । రాజగురుత్యాగ । రాజవినుతరక్షకునికైన॥ శాంతములేకను॥

ఇట్లు, విన్నవించు

బుధజనవిధేయుడు,

పెద్దాడ చిట్టిరామయ్య.

THE SARASWATI. శ్రీసరస్వతి.

పదమూడు సంవత్సరములనుండి ప్రకటింపబడుచున్నది.

RATES OF SUBSCRIPTION

(Including of postage.)

For one year **(in advance)**	Rs.	3	0	0
Single copy ...	,,	0	4	6

For *Bona-fide* students, females and village school masters, the annual subscription, if paid in advance Rs. 2 only.

చందానిర్ణయము. (అంచెకూలితోడ)

సంవత్సరమునకు (ముందుగాఁ జెల్లించిన) రు 3-0-0. విడిప్రతి యొకటికి రు 0-4-6

విద్యార్థులకును పల్లెటూరి యుపాధ్యాయులకును స్త్రీలకును సంవత్సరమునకు ముందుగాఁ బంపినయెడలఁ జందా రెండురూపాయలు మాత్రమే.

ఈపత్రికను గోరువారును జందాధనము పంపువారును గ్రంథములఁ గొనువారును, సంగతులు తెలిసికొనఁగోరువారును సరస్వతీ మేనేజరుగారికి కాకినాడ వ్రాయవలెను.

బ్రహ్మశ్రీ శతావధానులు తిరుపతి వేంకటేశ్వరకవుల గ్రంథములు

	రు.	అ.	ప.
ప్రబంధములు.			
శ్రవణానందము	0	10	0
పాణిగృహీత	0	13	0
లక్షణాపరిణయము	0	6	0
బుద్ధచరిత్ర	0	10	0
వేంకటేశ్వరవిలాసము	0	10	0
రసికానందము	0	1	6
శుకరంభాసంవాదము	0	3	0
నాటకములు.			
పాండవజననము	0	9	0
పాండవప్రవాసము	0	12	0
పాండవోద్యోగము	0	10	0
పాండవవిజయము	0	12	0
పాండవాశ్వమేధము	0	12	0
సుకన్య	0	5	0
పండితరాయచరిత్ర	0	10	0
మృచ్ఛకటిక	0	12	0
ముద్రారాక్షసము	0	8	0
దంభవామనము	0	6	0
అనర్ఘనారదము	0	8	0

	రు.	అ.	ప.
బాలరామాయణము	1	0	0
ఎడ్వర్డుపట్టాభిషేకము	0	6	0
మిసలేనియసు.			
పల్లెటూళ్ళపట్టుదలలు	0	4	0
అపూర్వకవితావివేచన	0	4	0
కాశీసహస్రము	0	8	0
అష్టకములు	0	4	0
విక్రమాంకదేవచరిత్ర	0	8	0
చంద్రప్రభచరిత్ర	0	8	0
గ్రామసింహము	0	1	0
కామేశ్వరీశతకము	0	2	0
శనిగ్రహము	0	1	6
శ్రీవానమామలశతావధానము	0	3	0
నానారాజసందర్శనము	1	0	0
శతావధానసారము	0	12	0
దేవీభాగవతము.			
(ప్రథమస్కంధము)	0	10	0
(ద్వితీయస్కంధము)	0	6	0
(తృతీయస్కంధము)	0	12	0
(చతుర్థస్కంధము)	0	9	0

*కవితావిమర్శనము ...0 5 0

*బిడాలోపాఖ్యానము ...0 5 0

*ఇవి ఇతరుల గ్రంథములు.

☞ భారతనాటకములు 5 ను ఒకసారియే కొనువారలకు కాకినాడలో అయిదు పుస్తకములు, నొకటే బైండుగా చేసినది పంపబడును.

1 దేవీభాగవతము. (5 వ స్కంధము) తయారయినది వెల 11 అణాలు.

2 కవిసింహగర్జితములు 1 నెలలో సిద్ధమగును.

కావలసినవారు బ్రహ్మశ్రీ శతావధానులు తిరుపతివేంకటేశ్వరకవులకు కాకినాడ సరస్వతీప్రెస్సునకుగాని లేక భైరవప్రెస్సు బందరునకుగాని వ్రాసికొనవలయును.

10705